

Tècniques d'ajuda odontològica/estomatològica

CFGM.1601.C09/0.18

CFGM - Cures Auxiliars d'Infermeria

Aquesta col·lecció ha estat dissenyada i coordinada des de l'Institut Obert de Catalunya.

Coordinació de continguts:

Olga Brescó

Redacció de continguts:

Olga Brescó

Vicenç Gil

Eva Sánchez

Primera edició: setembre 2018
© Departament d'Ensenyament

Dipòsit legal:

Llicenciat Creative Commons BY-NC-SA. (Reconeixement-No comercial-Compartir amb la mateixa llicència 3.0 Espanya).

Podeu veure el text legal complet a

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Introducció

El mòdul de *Tècniques d'ajuda odontològica i estomatològica* s'ocupa de la formació tècnica en cures auxiliars d'infermeria en la competència de tasques d'assistència a l'odontòleg en intervencions de salut bucodental a la clínica dental.

En aquest mòdul es tracta la interpretació de la documentació clínica, els protocols d'operatòria dental i els manuals de funcionament dels equips i instrumental; la identificació de les característiques del pacient/client; la selecció i la preparació de materials, els equips i l'instrumental; l'aplicació de tècniques amb destresa, seguretat i pulcritud per a la preparació del pacient, la consulta i el material, i també l'assistència a l'odontòleg.

El mòdul és al final de l'itinerari del cicle de Tècnic en cures auxiliars d'infermeria a causa de la seves característiques i continguts especialitzats.

La primera unitat és **“La clínica dental. Anatomia i patologia de la cavitat bucal”**. D'una banda, situa en l'entorn professional: l'equip de salut bucodental, els professionals de l'equip i les seves funcions. Així mateix, explica com s'estructura l'entorn de treball en una clínica dental, l'equipament bàsic i la gestió de l'activitat, amb especial referència a les tasques de l'auxiliar: administratives, d'acompanyament al pacient i de manteniment. També s'expliquen les tècniques de transferència d'instrumental que inclouen les habilitats en el traspàs d'instrumental aplicades en el treball de l'equip dental. També es presenten els elements essencials per a la realització de les tasques amb eficiència mantenint el benestar i el confort de tot l'equip de salut bucodental i minimitzant el risc de patir malalties professionals. Es completen registres dentaris en les fitxes clíniques del pacient amb les dades obtingudes de l'exploració bucodental. D'altra banda, en aquesta unitat també es coneix la disposició dels elements anatòmics de la cavitat bucal i les causes i les dades més rellevants dels processos patològics més comuns dels teixits de la cavitat bucal, els seus símptomes, tractaments i mesures preventives.

A la segona unitat, **“Operatòria dental”**, es presenta l'organització i classificació de l'instrumental per a una millor eficiència en el treball i coneixereu els procediments terapèutics per resoldre problemes patològics i estètics de les dents, l'instrumental i el material necessari i també el paper de l'auxiliar en aquests procediments que abasten la preparació i transferència dels instruments i materials a l'odontòleg. També hi ha una petita visió dels tractaments prostodòntics, els ortodòntics i els tractaments periodontals i els procediments quirúrgics més habituals en odontologia, com és l'equip d'aïllament, la preparació d'un camp quirúrgic i l'instrumental i el material necessaris per a aquests procediments.

La tercera unitat és **“Altres tècniques odontològiques”**. Es tracten els mecanismes de contaminació en el gabinet bucodental i els procediments de neteja, desinfecció i esterilització per garantir el control de la infecció en el gabinet dental. També s'identifiquen els diferents tipus de residus biològics generats en la pràctica habitual i la forma d'eliminar-los segons la normativa actual i les característiques i l'ús dels equips radiològics i els elements de radioprotecció, per tal de protegir

personal i pacient/client de l'acció perniciosa de les radiacions. S'identifiquen algunes de les necessitats del pacient per poder atendre-les de manera adequada a la consulta, també s'identifiquen els factors de risc d'algunes de les patologies més habituals. Finalment, es presenten alguns conceptes relacionats amb l'odontologia preventiva per mantenir una bona salut bucodental.

Per assolir els continguts del crèdit és important que l'alumne estudiï els continguts i realitzi les activitats d'aprenentatge i d'autoavaluació proposades abans de desenvolupar els diferents exercicis avaluable de cada unitat.

Objectius

En finalitzar aquest crèdit l'alumne ha de ser capaç de:

1. Identificar les funcions, prestacions, característiques, condicions d'ús i de manteniment dels equips radiogràfics bucodentals, a partir de manuals tècnics.
2. Seleccionar el tipus de pel·lícula i els elements de suport i posicionament en funció del registre radiogràfic que cal realitzar, el tipus de projecció i la zona anatòmica que s'ha d'explorar.
3. Relacionar els efectes de les radiacions ionitzants sobre l'organisme amb les mesures de radio-protecció que cal emprar.
4. Seleccionar i col·locar els elements de radioprotecció personals i del pacient/client en funció de la tècnica radiogràfica, les característiques del pacient/client i els protocols establerts.
5. Preparar el pacient/client per a l'obtenció de radiografies dentals segons les seves característiques i la projecció radiogràfica que cal realitzar.
6. Revelar, fixar i assecar pel·lícules radiogràfiques bucodentals amb la qualitat requerida, amb ordre, pulcritud i segons protocols establerts.
7. Identificar, classificar i arxivar registres radiogràfics segons criteris establerts i els requeriments de conservació dels mateixos.
8. Preparar materials d'impressió i obturació de forma manual o automatitzada, segons la quantitat, dosi dels components i condicions de textura i fluïdesa preestablertes.
9. Relacionar la funció, utilitat, procediments de preparació i requeriments de conservació dels materials dentals amb la seva composició i característiques fisicoquímiques.
10. Identificar les funcions, prestacions, característiques, condicions d'ús i de manteniment de l'equip dental i instrumental rotatori, a partir de manuals tècnics.
11. Mantenir en estat operatori i en condicions higienicosanitàries els equips, instrumental i material bucodental, a partir de protocols d'utilització i manteniment.
12. Determinar el tipus i característiques del material i instrumental odontològic en funció del tipus i quantitat d'intervencions programades.
13. Seleccionar les tècniques de neteja, desinfecció o esterilització de les instal·lacions, equips, instrumental i material d'una consulta odontològica en funció de les seves característiques i condicions d'ús.

14. Identificar la funcionalitat i utilitat de l'instrumental de mà i rotatori, a partir de les seves característiques i el seu disseny o complements.
15. Adaptar els elements de l'equip dental a les característiques del pacient/client i a les necessitats del facultatiu, en funció del tipus i requeriments de la tècnica operatòria bucodental.
16. Donar al facultatiu i altres membres de l'equip, si cal, l'instrumental de mà, en les condicions asèptiques requerides, amb precisió, destresa i antelació suficient, en funció de la tècnica operatòria que es realitza i el tipus de suport assistencial que es presta.
17. Preparar de forma eficaç el camp operatori amb els materials indicats, en funció de la tècnica que cal realitzar.
18. Mantenir el camp operatori en les condicions d'il·luminació i operativitat necessàries per a la intervenció que es realitza.
19. Identificar la composició, dosificació, indicacions i contraindicacions de productes farmacològics d'ús habitual en la clínica odontològica a partir de documentació tecnicocomercial.
20. Identificar les estructures anatòmiques del cap i el coll, les relacions entre ells i la funció que desenvolupen a partir de gràfics i mòduls anatòmics.
21. Identificar les diferents peces dentàries en funció de les seves característiques i localització en la cavitat bucodental.
22. Formalitzar registres dentals amb la terminologia tècnica i codificació establerta, a partir de les dades d'identificació, d'alteracions o patologies i de postures d'intervenció detectades pel facultatiu.
23. Informar de forma clara i eficaç, dels procediments d'higiene personal bucodental, de la utilització dels instruments i l'aplicació de mesures dietètiques preventives i higièniques, de forma oral, escrita i amb altres recursos materials existents.
24. Determinar les tècniques de relaxació i de recolzament psicològic per aplicar a un pacient/client amb l'objectiu de disminuir l'ansietat i millorar la comunicació.

Continguts

Unitat 1: La clínica dental. Anatomia i patologia de la cavitat bucal

1. L'entorn de salut dental
2. La clínica dental: organització i ergonomia
3. Anatomia i patologia de la cavitat bucal
4. Documentació clínica

Unitat 2: Operatòria dental

1. Odontologia conservadora: instrumental, material i procediments
2. Endodòncia i cirurgia: instrumental i materials
3. Altres procediments: instrumental i material

Unitat 3: Altres tècniques odontològiques

1. Control de la infecció en el gabinet dental: neteja, desinfecció i esterilització
2. Radiologia dental
3. Suport al pacient i prevenció de la salut bucodental a la consulta